

MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

ROČNÍK 17

NÁKLAD 3700 KS

WWW.FILAKOVO.SK

Mesto odštartovalo polmiliónový projekt

Nové kancelárie majú pomáhať obciam so strategickými dokumentmi a investičnými projektmi. [2. strana](#)

Deň otvorených parkov a záhrad

Mesto sa po prvýkrát zapojilo do celoslovenskej iniciatívy. Pripravené boli programy pre deti i dospelých. [4. strana](#)

Navštívte najväčšiu rezerváciu CHKO

Pokračujeme v obľúbenej rubrike o zaujímavých turistických atrakciách nášho okolia. [8. strana](#)

Na Farskej lúke odovzdali nové detské ihrisko

Zľava Tibor Tóth, Danica Vargová a Attila Agócs.

Deti a ich rodičia zo sídliska Farská lúka, materskej školy na Daxnerovej ulici, ale aj širokého okolia majú dôvod na radosť. Vo štvrtok 24. júna tu vedenie mesta odovzdalo do užívania nové detské ihrisko.

Ako informoval primátor mesta Attila Agócs, myšlienka vybudovať detské ihrisko na sídlisku nebola nová. Definitívne sa pre výstavbu rozhodli po hlasovaní v súťaži Žihadielko pred dvomi rokmi, kedy síce Filakovo nové ihrisko nevyhralo, obyvatelia mesta i s miestnymi podnikateľmi však vytrvalo bojovali do poslednej chvíle hlasovania. „Videli sme, že požiadavka je silná, preto sme sa rozhodli, že hoci sa nám ihrisko nepodarilo vyhrať, pokúsime sa nájsť inú cestu,“ vyjadril sa primátor.

Oslovili preto nadáciu Veolia a Stredoslovenskú vodárenskú prevádzkovú spoločnosť, ktorá už v minulosti prispela na obnovu ihriska v mestskom parku. „Podarilo sa nám opäť dohodnúť a darovali nám hracie prvky v hodnote 10-tisíc eur, za čo im ďakujeme,“ vyjadril sa primátor s tým, že mesto pridalo ďalších takmer 10-tisíc eur na terénne úpravy, oplotenie, osadenie bezpečnostnej kamery a opravu verejného osvetlenia. Väčšinu prác realizovali zamestnanci VPS.

Podľa primátora malo byť ihrisko pôvodne na mieste staršieho, nachádzajúceho sa pred bytovkou. „V rámci verejného fóra, kde sme sa

Fotky - kmk

tunajších obyvateľov pýtali na názor, sme sa však napokon dohodli, že ihrisko postavíme za bytovkou a pred ňou vybudujeme nové parkovacie miesta a zrevitalizujeme zeleň. Detské ihrisko tak môžu používať nielen obyvatelia z okolia, ale aj deti z priľahlej materskej školy, ktorým sme tu postavili malú prístupovú bráničku.“

Počas posledných piatich rokov je to v poradí tretie zrekonštruované alebo novovybudované detské ihrisko v meste. Prvým komplex-

ne zrekonštruovaným bolo obľúbené ihrisko na Ulici 1. mája pri Filbyte, nasledovalo zastaralé detské ihrisko v parku. „V najbližšom čase osadíme nové hracie prvky aj v Mini ZOO. Venujeme sa tiež plánu obnovy vnútrobloku medzi Sládkovičovou a Železničnou ulicou, v rámci ktorej by sme chceli zrekonštruovať aj tamojšie detské ihrisko,“ uzavrel.

Klaudia Mikuš Kováčsová

Vo Filakove a Tomášovciach odštartovali polmiliónový projekt

Samosprávy Filakova a Tomášoviec odštartovali projekt, ktorý má zefektívniť fungovanie verejnej správy v Novohrade. Pilotný projekt oficiálne zahájili vo štvrtok 17. júna na Mestskom úrade vo Filakove, kde ho predstavili starostkám a starostom obcí Lučeneckého okresu a odovzdali projektovú kanceláriu do užívania.

Na projekt získali dve samosprávy spolu takmer polmilióna eur prostredníctvom operačného programu Efektívna verejná správa. Vznikli tak dve projektové kancelárie, ktoré sídlia na Mestskom úrade vo Filakove a Obecnom úrade v Tomášovciach. Deväť odborných zamestnancov bude svoje služby ponúkať 57 samosprávam okresu počas nasledujúcich 30 mesiacov.

Ako informoval primátor Filakova Attila Agócs, projekt sa zameriava na tri hlavné činnosti. Prvou sú metodické materiály a príručky, ktoré kancelárie vypracujú pre samosprávy okresu v oblastiach stavebného či školského zákona, sociálnych vecí a cestovného ruchu. Ďalším okruhom činností bude vypracovanie nových a aktualizovaných strategických dokumentov, akými sú napríklad programy rozvoja obcí a miest či územné plány. „Čaká nás nové programovacie obdobie na čerpanie eurofondov, v ktorom sa kladie oveľa väčší dôraz na integráciu v rámci jednotlivých projektov ako predtým. Zmysel teda spočíva v tom, aby sme naučili samosprávy spolupracovať pri dosahovaní spoločných cieľov,“ priblížil primátor s tým, že pozitívny trend je badateľný aj v našom regióne. „Na severe okresu už vidíme, že samosprávy sa snažia zosúladiť a spoločne uvažujú o svojich územ-

Projekt predstavili okolitým starostkám a starostom.

ných plánoch. Je to krok dopredu, lebo doteraz skôr každý pri získavaní projektov alebo strategických dokumentoch bojoval za seba,“ ozrejmil Agócs.

Tretou cieľovou oblasťou projektu je pomoc a poradenstvo pri vypracúvaní konkrétnych investičných projektov obcí. „Máme skúsenosť, že obce by sa chceli aktívnejšie zapájať do rôznych projektov, avšak ich príprava je administratívne náročná, na čo zväčša nemajú potrebné personálne kapacity. Preto veríme, že im budeme nápomocní, čo v konečnom dôsledku dopomôže k rozvoju celého regiónu,“ povedala zamestnankyňa projektovej kancelárie vo Filakove Tímea Kovács. Ako doplnila, uprednostňovať budú najmä projekty, ktoré vzniknú spoločnou iniciatívou viacerých obcí a budú mať čo najväčší vplyv na rozvoj okresu. Ako príklad organizátori uviedli projekt výstavby kanalizácie vo viacerých susediacich obciach naraz.

Kancelárie plánujú svoje služby samosprávam poskytovať zadarmo. „Všetko však bude závisieť od okolností a náročnosti konkrétnych projektov. Dôraz sa bude kládať na ich efektívnosť a spo-

Fotky - kmk

luprácu medzi obcami. Inak by hrozilo, že samostatné projekty zamerané len na jednu obec by rýchlo vyčerpali personálne kapacity kancelárií,“ doplnil primátor.

Kým juh okresu bude spadať pod filakovskú kanceláriu, severným obciam bude pomáhať najmä tomášovská kancelária. „Naša obec je partnerom mikroregiónov Javor a Novohradské podzámčie, ktoré pracujú v oblasti okolo mesta Lučenec. Tomášovce sú členmi oboch mikroregiónov, takže dobre poznáme tieto samosprávy a aj ich problémy. Preto sme radi, že ako partnerskú obec projektu vybrali práve nás,“ povedal starosta Tomášoviec Ján Mičuda.

Projekt oficiálne zahájili na filakovskom mestskom úrade, kde ho predstavili pozvaným starostkám a starostom okresu. Ostatné hlavy obcí už o ponuke kancelárií informovali. „Máme za sebou aj prvé rokovania ohľadne koordinácie obcí v témach povinnej predškolskej dochádzky alebo pokračovania projektov MOPS,“ uzavrel primátor.

Kludia Mikuš Kováčsová

Filakovskí vlci zorganizovali Slovenský pohár v lukostrelbe

Občianske združenie Filakovskí vlci vzniklo pred siedmimi rokmi, keď ho založili už roky široko-ďaleko známi lukostrelci z Filakova a blízkeho okolia. Vďaka rýchlo rozrastajúcej sa základni členov každého veku a silne zohratej partii sa ich aktivity rozširovali, zúčastňovali sa na mnohých podujatiach, súťažiach a stretnutiach, no všadeprítomná epidémia ich aktívne účinkovanie zabrzдила.

Tento rok sa po uvoľnení opatrení opäť rozbehli a dostali sa aj do súťaží Slovenskej lukostreleckej asociácie v 3D lukostrelbe. V poslednú májovú sobotu sa im dostalo cti zorganizovať 3. kolo Slovenského pohára v lukostrelbe. Vzhľadom na dodržanie epidemiologických opatrení, no predovšetkým na vytvorenie čo najideálnejších podmienok pre asi dve stovky pretekárov z celého Slovenska, sa súťažné kolo uskutočnilo v rekreačnom areáli Radzovce – Obručná. Krásna príroda a okolitý les boli priam ideálne na postavenie náročnej, približne dva a pol kilometrov dlhej trate s 30 stanovišťami, ktorú vyznačovali

a maketami zvierat vyplnili domáci lukostrelci pod vedením predsedu OZ Filakovskí vlci Stefana Alberta. Ten nám priblížil aj podstatu 3D lukostrelby a celú prípravu súťažného kola: „Slovenský pohár v 3D lukostrelbe má osem kôl a sme veľmi radi, že sme mohli po prvýkrát zorganizovať jedno z nich aj u nás. Lesy okolo Obručnej sú na to ako stvorené a mne a môjmu tímu sa podarilo pripraviť naozaj zaujímavé preteky. Tridsať makiet rôznych zvierat a vtákov v životnej veľkosti sme práčne roznášali na určené miesta, aj príprava trate dala zabráť. Okrem toho som mal veľmi šikovný tím na zabezpečenie registrácie, občerstvenia a kontrolných bodov, podľa ohlasov účastníkov sa nám to všetko podarilo zvládnuť na výbornú,“ priblížil Albert s tým, že strelci museli podstúpiť ťažkú trať so stúpaním aj so zrázmi. Štartovali po skupinách v časových odstupoch a navzájom si zapisovali body z trafených terčov na maketách, ktoré sa priebežne vyhodnocovali. „Mali sme tu niekoľko rôznych kategórií a divízií lukov, súťažili deti, ženy, muži vo viacerých kategóriách a som veľmi rád, že z našich 12 účastní-

kov sa v tomto kole na stupienky víťazov postavili až desiat. Chcem sa poďakovať svojmu tímu za disciplínu, organizačnú pomoc a zodpovedný prístup k svojim úlohám, majiteľovi areálu pánovi Nociarovi za poskytnutie priestorov, stravy aj ubytovania účastníkom súťaže. Tiež ďakujem za pomoc SLA 3D a rozhodcom Petrovi Vilimovi a Tiborovi Léwayimu. Všetkým oceneným gratulujem k úspešnému umiestneniu,“ doplnil.

Viac podrobných informácií, fotografií, výsledkov a iných zaujímavostí nájdete na stránkach: www.facebook.com/archery3d.sk/; www.facebook.com/farkasfalka/; www.archery3d.sk/

Výsledky domácich účastníkov :

1. miesta vo svojich kategóriách: Ladislav Tóth, Laura Antalová, Szabolcs Surányi a Stefan Albert.
2. miesta : Kinga Kovács a Róbert Nagy,
3. miesta: Tibor Surányi, Viktória Čavnicová, Katalin Fehér a Tibor Nagy.

Iveta Ciferová

V strednej odbornej škole odovzdali nové dielne

Spolu viac ako 1,1 milióna eur sa z dvoch projektov podarilo získať Strednej odbornej škole - Szakközépiskola Fülöp. Z nich kompletne vynovila dielne praktického vyučovania, ktoré v prítomnosti župana Jána Luntera slávnostne otvorili v stredu 16. júna.

Takmer dve stovky žiakov strojárskych a technických odborov už získavajú praktické zručnosti v kompletne vynovených dielnach praktického vyučovania. Škola uspela v dvoch projektoch a celkovo sa jej na zlepšenie technického vybavenia a podmienok praktického vyučovania podarilo získať viac ako 1,1 milióna eur. „Som veľmi rád, že naše stredné školy nespia, ale aktívne pristupujú k modernizácii svojho praktického vyučovania. Ich absolventi tak získavajú prax na moderných strojoch, ktoré sa reálne používajú v súčasných závodoch a dokážu tak omnoho jednoduchšie získať zamestnanie. Teším sa z úspechu fülöpovskej školy a želám si, aby produkovala absolventov, ktorí si dokážu nájsť prácu v našom kraji a nebudú tak musieť opúšťať svoje rodiny,“ povedal počas dnešného slávnostného otvorenia dielni predseda BBSK Ján Lunter.

V rámci projektu „Vytvorenie/dobudovanie Regionálnych centier vzdelávania a zriadenie Tréningových centier“ sa škole podarilo z prostriedkov Úradu vlády

SR získať 304 920 eur. Z nich zrekonštruovala stolárske dielne a autodielnu, kde pribudli napríklad sústruh na drevo, širokopásmová brúska a formátovacia píla či kompletný pneuservis. „Z finančných prostriedkov z IROP sme realizovali projekt s názvom „Budúcnosť odborného školstva je v modernizácii a v kvalite materiálne – technického vybavenia“ v sume 846 899,56 eur. Podarilo sa nám zmodernizovať zväračskú školu a vybaviť ju špičkovými strojmi. Všetky ručné pracoviská dostali nové pracovné stoly so zverákom a kompletne vybavenie na ručné spracovanie kovov. Do kovoobrobne sme zabezpečili 4 CNC produktívne stroje. Získali sme tiež pracoviská pre tímovú spoluprácu pre elektromechanikov a jemných mechanikov s kompletným vybavením,“ povedal riaditeľ školy Attila Varga.

Škola tiež zriadila novú učebňu pre programovanie CNC strojov, pre žiakov elektrotechniky 1. – 3. ročníka zabezpečila 33 elektroučebníc so základmi hydrauliky a pneumatiky (mechatroniky) v dielni elektrotechniky.

„Na skladovanie príslušenstva k strojom sme zabezpečili automatický sklad s úložnou plochou 105 metrov štvorcových a všetky dielne prešli rekonštrukciou podlahy. Tieto investície výrazne posunuli úroveň vzdelávania na našej škole a aj vďaka nim a duálnemu vzdelávaniu sa naša škola stala od 12. mája tohto

Vedenia školy, župy a mesta spoločne odovzdali dielne do užívania. Fotky - BBSK

roku Centrom odborného vzdelávania a prípravy v strojárstve a automatizačnej technike,“ doplnil riaditeľ.

Na odovzdvávaní dielni sa zúčastnil aj primátor mesta Attila Agócs, ktorý ocenil dosiahnuté výsledky projektov. „Nielen obyvatelia mesta, ale aj širokého okolia, môžu byť na túto školu hrdí. Keď pred pár rokmi prechádzali týmito priestormi a začínali plánovať, aké rozvojové aktivity by škola v rámci akčného plánu roz-

voja okresu potrebovala, bolo nepredstaviteľné, aby v tak krátkom čase prešla takto dramatickou zmenou. Som veľmi rád, že vedenie školy je progresívne naladené, drží krok s dobou a snaží sa vyhovieť potrebám zamestnávateľov a celého regiónu. Oceňujem tiež vysokú úroveň spolupráce so župou, samosprávou, miestnymi firmami aj školami, ktorá je kľúčová,“ uzavrel.

BBSK, kmk

V mestskej knižnici odhalili Gorbačovove tajomstvá

Po dlhšej prestávke pripravilo Hradné múzeum vo Fülöpe opäť zaujímavú čitateľskú besedu. Jej hosťom bol 15. júna literárny autor, novinár a medzinárodný televízny producent János Zolcer, ktorý pochádza z Balogu nad Ipľom. Dlhé roky žil v Nemecku, ale neskôr sa usadil v Budapešti, odkiaľ riadi svoju mediálnu spoločnosť fungujúcu v dvadsiatich mestách po celom svete. Vo fülöpovskej knižnici predstavil svoju knihu Gorbačovove tajomstvá.

Počas natáčania jedného filmu precestoval János Zolcer s Michailom Sergejevičom Gorbačovom, hlavnou postavou novovydanej knihy, najdôležitejšie miesta jeho života: rodnú dedinu, Kre-

meľ, jeho daču pri Moskve, Kaukaz, Nemecko, Izrael a Ameriku. Novinár tak mal možnosť stretnúť sa nielen s Gorbačovom – „otcom perestrojky“, ale aj s ďalšími jemu podobnými významnými politickými dejateľmi, ako George Herbert Walker Bush, Helmut Kohl, Simon Peres, Hans-Dietrich Genscher, Jásir Arafat, Fidel Castro či Nelson Mandela, a dokonca sa osobne zoznámil aj s pápežom Jánom Pavlom II. Zároveň je vcelku neobyčajný aj žáner knihy, ktorý autor označuje ako hybrid, nakoľko sa podľa jeho slov jedná o „dokumentárnu reportáž – interview – spisovateľskú fantáziu, písanú vo forme zrozumiteľnej, čitateľnej dokumentárnej rozprávky“.

Foto - HMF

Nezameriava sa len na dospelú vekovú kategóriu, ale snaží sa vzbudiť aj záujem mladších čitateľov. Na stránkach publikácie sú zobrazené QR kódy, odkazujúce na krátke videá o jednotlivých postavách a miestach deja, ktoré sa dajú prehrať pomocou smart-

fónu. Jedinečná štruktúra knihy, pôsobivý rečnícky štýl, autentické informácie a fotografie ponúkajú skutočný intelektuálny zážitok, nakoľko rozhodnutia účinkujúcich postáv mali vplyv na životy nás všetkých.

kmk, HMF

Deň otvorených parkov a záhrad premiérov aj vo Fiľakove

Samospráva Fiľakova sa po prvýkrát zapojila do celoslovenskej iniciatívy s názvom Vikend otvorených parkov a záhrad. V spolupráci s neziskovou organizáciou Národný Trust pripravila rodinné podujatie s prednáškami i piknikom.

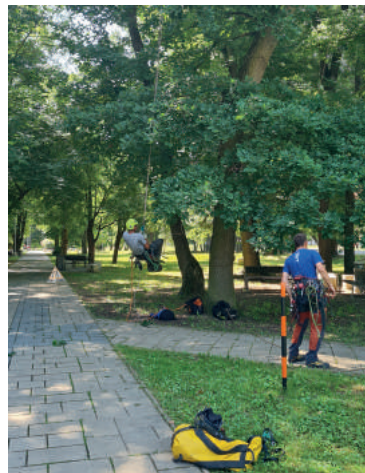
Text a foto: kmk

Spolu s pracovníkmi mestského záhradníctva deti vysadili ružový a levanduľový záhon.

V piatok 25. júna predpoludním mesto pripravilo program pre deti miestnych základných a materských škôl. Boli svedkami vysádzania duba červeného a orezávania stromov horolezeckou technikou.

Program sobotného predpoludnia bol určený pre širokú verejnosť. V rámci prednášok sa návštevníci dozvedeli viac o histórii, hodnotách i budúcnosti parku.

Pre rodiny bol pripravený piknik v sprievode živej hudby, hladkanie zvierat, možnosť vypožičať si knihy a časopisy či športové a spoločenské hry.

Cieľom podujatia bolo okrem spoznávania parku aj ukázať obyvateľom mesta širšie možnosti na jeho využívanie a voľnočasové aktivity. Hoci návštevníkov na poludnie vyhnal dážď, stihli si vychutnať príjemné predpoludnie pod korunami stromov.

Deň detí si po pandémie vychutnali deti i rodičia

V sobotu 5. júna Mestské kultúrne stredisko vo Fiľakove usporiadalo Mestský deň detí. Keďže stále platia obmedzujúce opatrenia, na tejto udalosti sa mohlo zúčastniť len 250 osôb. Tento rok sa kvôli opatreniam nemohli uskutočniť ani sprievodné akcie, ktoré robia deň detí ešte krajším a zábavnejším. Aj napriek takýmto nevýhodám rodiny neváhali a prišli sa pozrieť na jednotlivé detské divadlá. O zábavu sa postarali Divadlo z domčeka, MeseFigurák a Paramisi Társulat. Každé predstavenie malo svoje čaro. Niekomu sa páčili tradičné bábkami, niekomu spev a očarujúca hudba. Hradné nádvorie ožilo smiechom a dobrou náladou detí. Realizáciu podujatia finančne podporil Fond na podporu kultúry národnostných menšín.

Bábkové divadlo Divadlo z Domčeka predstavilo rozprávku Ako sa Gašpar takmer kráľom stal. Herci hrali s tradičnými bábkami, vďaka čomu bolo predstavenie ešte zaujímavejšie.

Bábkové divadlo MeseFigurák predviedlo interaktívne predstavenie v maďarskom jazyku. Pri spracovaní rozprávok použili svoj obvyklý humor a kreativitu.

V záverečnej časti programu vystúpilo divadlo Paramisi Társulat. Vo veselej hudobnej úprave zahrali maďarskú ľudovú rozprávku Strom siahajúci do neba.

Detské obecenstvo si užilo zábavné programy, no i rodičia so záujmom pozerali predstavenia a dobre sa zasmiali na niektorých scénach.
Text a foto - MsKS

Fiľakovčanka Korimová je súčasťou reprezentácie

Nina Korimová. Foto - archív N. Korimovej

Talentedá futbalistka Nina Korimová z Fiľakova má na konte krásny úspech. Stala sa súčasťou slovenskej reprezentácie.

Šestnásťročná futbalistka, ktorá hrá v drese ŠK Slovan Bratislava, sa môže najnovšie tešiť zo zaradenia do nominácie Slovenska WU17 na dva prípravné zápasy proti Portugalsku, ktoré sa odohrali na konci júna.

Nina, ktorú prirovnávajú k Petre Zdechovanej, začala s futbalom v chlapčenských družstvách fiľakovského FTC, neskôr hrala za dievčatá Dukly Banská Bystrica. Skúsenosti získala i v slovenskej reprezentácii WU15.

kmk

Vedeli ste, že...

na stene starobylého fiľakovského hradu je umiestnená mramorová pamätná tabuľa?

V decembri 1938 zhromaždenie Peštianskej župy prijalo návrh, aby Peštianska župa na pamiatku toho, že počas tureckej okupácie od roku 1630 počas 52 rokov zasadala na hrade Fiľakovo, darovala obci Fiľakovo pamätnú tabuľu. Pamätná tabuľa bola umiestnená na hradný múr počas slávnostnej ceremónie 12. júna 1939. Peštiansku župu na slávnosti zastupovala delegácia na čele so zástupcom župana, statočným Lászlóom Endrem. Text na pamätnej tabuľi je napísaný archaickým písmom.

Na základe vydania Gömör z 4.6.1939

spracoval V. Cirbus

predklad: MsKS

Rubrika: Menej známe zaujímavosti z nášho mesta

Tomáš Bosnyák, slávny fiľakovský kapitán

V 17. storočí bol prvým významným kapitánom Fiľakovského hradu Tomáš Bosnyák, ktorý sa už ako mladý vojak vyznamenal na bojiskách pri Pešti, Ostrihome a Stoličnom Belehrade. V bitke pri Mezőkeresztesi v roku 1596 bol na niekoľkých miestach tela ranený. O šesť rokov neskôr pôsobil ako husársky kapitán v službách svojho strýka, Štefana Illésházyho. Pridal sa k povstaniu Štefana Bocskayho, ktorého vojská pritiahli pod Fiľakovo v decembri 1604. Hrad však mal dobrú obranu a zásobenú posádku. Cisársky kapitán Rhédey tu zanechal časť vojska a spolu s 2000 hajdúchmi obsadili Krupinu, Fiľakovo dobyli až v apríli 1605. Dopomohol im aj náhly nedostatok vody v hradnej studni, ktorý bol podľa kronikárov pravdepodobne spôsobený mohutnou strelbou z mažiarov. Bosnyák sa stal kapitánom pevnosti (1605), a ešte v tom istom roku sa tu oženil s Máriou Kenderesiovou. Počas jeho pôsobenia rozhodol uhorský snem viackrát o opravovaní a rozširovaní hradu. Na základe Viedenského mieru bolo Fiľakovo vrátené cisárovi (1606), Bosnyák ale naďalej ostal kapitánom, a na korunovácii Mateja II. bol pasovaný za rytiera zlatej ostrohy. V roku 1609 bol vymenovaný za baróna Šurian. V súvislosti s jeho tunajšími aktivitami sa však z písomných prameňov dozvedáme napríklad aj to, že šľachta žijúca

vo Fiľakove mu vyčítala, že jeho mlyn je škodlivý, lebo prislúchajúca priehrada je natoľko vysoká, že zeleninové záhrady mesta stoja často pod vodou.

Zaslúžil sa aj o návrat Františkánov v roku 1612, ktorých odohnal z mesta ešte František Bebek. Ich kláštor však v roku 1615 vyhorel a bol obnovený práve za jeho pomoci. V roku 1619 sa z nevyhnutnosti pridal na stranu Gabriela Bethlena, čím sa aj Fiľakovo dostalo do rúk povstalcov. Bosnyák ho ale o rok opustil a pridal sa opäť na stranu cisára, onedlho však padol do Bethlenovho zajatia. Potom, ako cisárske vojská v roku 1621 získali späť Fiľakovo, sláva Bosnyáka rástla, bol vymenovaný za kráľovského jedlonosiča a radcu. Vďaka Ferdinandovi II. sa stal opäť kapitánom Fiľakova, a túto funkciu zastával až do smrti. Podľa dobových zvykov mal byť jeho následníkom niektorý zo synov, keďže však prvorodený syn Tomáš zomrel v mladom veku a syn Štefan nastúpil na cirkevnú dráhu, kapitánom Fiľakovského hradu sa stal manžel dcéry Žofie, František Wesselényi.

Zdroj:

Miroslav Eliáš: *Tomáš Bosniak a jeho doba* (slachta.kosztolanyi.com)

Stáročia Fiľakovského hradu, Hradné múzeum vo Fiľakove, 2014

HMF – NTIC

Rubrika: Umelecký kútik

ADELA VILHAN VAŠOVÁ (LÉDA)

malba a kresba

Štúdium:

- Škola úžitkového výtvarníctva v Košiciach - odbor výstavníctvo, Akadémia umení v Banskej Bystrici - odbor súčasnej malby (prof. František Hodonský)
- 2005 – 2009 žila a tvorila vo Veľkej Británii.
- Najviac používanými technikami v jej tvorbe sú olej, akryl, kov, hrdza a sádra. Rada experimentuje.
- Jej diela sa nachádzajú v súkromných zbierkach v rôznych kútoch sveta, ako napr.: Singapur, Austrália, Dánsko.

Výstavy v zahraničí:

Pewsey (UK), Urchfont (UK), Praha (CZ),

Výstavy na Slovensku:

Lučenec, Fiľakovo, Žilina, Bratislava, Banská Bystrica

Názov diela: *Japonka*. Zdroj: Archív autora

MsKS

Exkurzie do hasičskej zbrojnice

V júni v rámci vyučovania mnohí naši žiaci zo ZŠ na Školskej ulici so svojimi učiteľmi navštívili hasičskú zbrojnicu. Členovia Dobrovoľného hasičského zboru vo Filakove si pripravili pútavú prednášku prispôbenú vekovej kategórii žiakov. Do nej sa aktívne zapájali aj deti svojimi skúsenosťami aj vedomosťami o záchrannej službe, dôležitých telefónnych číslach, prvej pomoci pri nehode, či hasení požiaru. Žiakov zaujalo, že okrem hasenia požiarov hasiči zasahujú aj pri dopravných nehodách, hromadných haváriách, živelných pohromách, pomáhajú ľuďom

s odstraňovaním osíh hniezd, pri zabudnutých vchodových dverách a zúčastňujú sa rôznych záchranných prác. Po prednáške sme si popozerali priestory zbrojnice, vyskúšali ochranné odevy a prilby. Žiakov zaujali hasičské automobily a ich špeciálne vybavenie.

Ďakujeme aj touto cestou Mariánovi Mesiarikovi, Michalovi Čomorovi a ich kolegom za pozvanie a priblíženie práce hasičov našim žiakom. Všetkým deťom želáme aktívne prežitie letných dní a prázdniny plné zážitkov!

Diana Szabová, ZŠ Školská

Súťaž o najväčší narcis

Tím ligy proti rakovine SR nás pri príležitosti jubilejného 25. výročia Dňa narcisov informoval o náhradnom termíne netradičnej realizácie dobrovoľnej zbierky pre onkologických pacientov, a to v termíne 10.-12. júna 2021. Naša Základná škola Farská Lúka je dlhé roky registrovaná v nadácii ligy proti rakovine SR a s veľkým rešpektom sme prijali smutnú správu, že do ulíc nášho mesta už po druhýkrát ako dobrovoľníci kvôli pandémie nepôjdeme.

Zároveň nás potešila výzva do súťaže o "najväčší narcis", ktorý symbolizuje myšlienku spolupatričnosti Dňa narcisov u dobrovoľníkov, vyzýva žiakov k tvorivosti, kolektívnosti. Úlohou bolo vytvoriť čo najdlhší narcis z akéhokoľvek materiálu, odmerať jeho dĺžku a odfotiť ho.

Dňa 25. mája pod motivačným názvom "Malá škola s veľkým

srdcom" sme uskutočnili realizáciu narcisu, ktorý sme vytvorili zo žiakov a pedagógov našej školy. Žiaci prvého stupňa prišli v žltých tričkách a vytvorili kvet narcisu a žiaci druhého stupňa mali tmavé tričká a vytvorili lem stonky a listov narcisu. Podľa prípravej predlohy každý zaujal svoje miesto a vznikol veľký narcis, ktorý mal dĺžku 32,52 metra. Vytvorené dielo sme pofotili z výšky dronom, odmerali metrom dĺžku narcisu a spracovaný materiál sme poslali na adresu nadácie.

Po dlhšej dobe sme sa konečne celá škola mohli stretnúť pri humánnej a ľudskej myšlienke, ktorú sme pretavili v túto školskú aktivitu. Aj napriek tomu že podmienkou súťaže bolo vytvoriť čo najväčší narcis, sme si istí, že aj malý kvet dokáže veľké zázraky.

Judita Ivaničová,
koordinátor prevencie

Tvorivé dielne v ZUŠ

Vďaka úspešnému projektu s názvom „Kúsky histórie v 21. storočí“ zorganizovala Základná umelecká škola vo Filakove sériu workshopov. Tento rok mohli návštevníci nahliadnúť do práce s hlinou a výroby keramiky. Školu v súčasnosti navštevuje 340 žiakov, z ktorých 150 rozvíja svoje schopnosti v oblasti výtvarného umenia. Práve oni mali z tejto školskej akcie úžitok.

Počas tohtoročných workshopov vznikli svietniky, sochy, podložky a rôzne ozdoby. Učiteľia školy sa snažia využiť projekt

na organizovanie aktivít, ktoré nie sú súčasťou každodennej školskej rutiny. „Sú niečím výnimočné, v podstate svojou technikou, ako je samotná keramika z hliny, a potom tam bolo plstenie, maľovanie na sklo a s rôznymi textíliami, povedala by som hranie alebo pokusy,“ povedala učiteľka Beáta Végh.

Cieľom seminárov je prepojiť minulosť s 21. storočím. „Škola má dve motivácie pre takéto umelecké projekty. Jednou z našich širších motivácií je stať sa súčasťou a posilniť našu pozíciu nielen medzi hudobnými a umeleckými školami, ale aj v

kultúrnom živote mesta a regiónu. A krátkodobou motiváciou je prilákať deti, ktoré sa neskôr stanú našimi študentmi,“ povedal riaditeľ Zorán Ardamica.

Vyvrcholením série podujatí bude jesenná výstava najkrajších umeleckých diel.

Emese Agócs Szvorák,
preklad: MsKS

Rubrika: Voľnočasové aktivity v okolí Filakova Na návšteve najrozľahlejšej rezervácie v CHKO Cerová vrchovina

Pohanský hrad je Národná prírodná rezervácia na ploche 223,35 hektárov a toto územie spravuje Štátna ochrana prírody – Správa CHKO Cerová vrchovina. Patrí do súvislej európskej sústavy chránených území s piatym, najvyšším stupňom ochrany. Rozprestiera sa medzi obcami Šurice, Hajnáčka, Stará Bašta a obecnou časťou Obručná, a práve z týchto usadlostí vedú na dané územie turistické chodníky. Najnovším z nich je náučný chodník vyznačený z obce Stará Bašta, ktorej okolie patrí medzi najcennejšie územia v Cerovej vrchovine. Štyri km dlhá trasa s prevýšením 305 metrov je značená zeleno-bielym šikmým značením, a má sedem informačných tabúl.

Dalším zdrojom informácií sú tabule Štátnej ochrany prírody, ktoré pri vstupe do rezervácie informujú nasledovným textom: „Bazaltový pokrov spolu s gravitáciou rozrušeným okrajom je chránený od roku 1964. Odlomené kamenné bloky od hrán bazaltového pokrovu vytvárajú vzácne bralnaté formy (skalné veže, okná), pod ktorými sa z rozsutého materiálu vytvorili kamenné moria. Nachádzajú sa v nich pseudokrasové jaskyne. Na okraji dubovo-hrabových lesných porastov rastie viac druhov ohrozených teplomilných rastlín. Lokalita je hodnotná aj z botanického a zoologického hľadiska, keďže je tu výskyt vzácných druhov teplomilnej flóry a fauny.“

Z Hajnáčky má zelenou značená trasa dĺžku 3,6 km, a posledných 400 m treba prejsť po červenej značke k vyhladke na bralo Pohanského hradu. Prevýšenie 350 m na pomerne krátkej vzdialenosti dá zabráť, avšak výhodou je cestou nachádzajúci sa bod záujmu s názvom Tilič. Ponúka krásny výhľad na východnú časť Cerovej vrchoviny s dominantami Hajnáčskeho hradného brala, sopky Ragáč, bazaltových stĺpov Steblovej skaly a vrchmi Zaboda a Ostrá skala.

Zo smeru Šuríc vedie totožná zelená turistická trasa ako z Hajnáčky, výhodou Šuríc ako destinácie je možnosť návštevy Sovieho hradu – skalného brala priamo v obci. Odtiaľto sa na Pohanský hrad dostanete aj kombináciou žltého a červeného turistického chodníka. Naskytuje sa široký výber na to, odkiaľ vyštartovať na výlet a kde ho zakončiť, pričom v tomto

Fotky - zi

prípade má výhodu autobusové spojenie oproti osobnej doprave, v prípade ktorej sa musíte vrátiť tam, kde ste túru začali. Tí, ktorí majú radi dlhšie prechádzky, majú skvelú možnosť vyraziť z Filakova po žltej značke smerom na Belinské skaly, Monicu, a neskôr zo sedla Monica pokračovať po červenej značke na sedlo Garád a Pohanský hrad. Po zdoľaní 17 km dobre padne oddych, môžeme spoznať miesto a pokochať sa výhľadom až na najvyššie pohoria Maďarska – Bükk a Mátra. Cieľovými bodmi, ako vyššie uvádzame, môžu byť Šurice a Hajnáčka po zelenej trase, alebo Stará Bašta po náučnom chodníku. Do Filakova nás dopraví autobus na linke Tachty – Filakovo cez vymenované obce. V prípade, že preferujete vlakovú dopravu, je vhodné zísť do Šuríc, odkiaľ je vlaková zastávka Hajnáčka len 20

minút chôdze. Trasa Hajnáčka, vlaková stanica – Pohanský hrad má dĺžku 5 km. Viac odborných informácií o lokalite a ďalších bodoch záujmu nájdete na stránke Novohrad - Nógrád geoparku (QR kód).

Tí, ktorí nevyznávajú mobilné aplikácie a digitálne mapy, si môžu v NTIC zakúpiť nové vydanie mapy Cerovej vrchoviny.

Zoltán Illés, NTIC

Tiráž

Filakovské zvesti – bezplatný mesačník samosprávy

Reg. č. MK SR - EV 3379/09 | ISSN 1336 65 21

Vydáva a distribuuje: Mestský úrad Filakovo, Radničná 25, 986 01 Filakovo. IČO: 00316075, tel./fax: 047/4381001, email: mesto@filakovo.sk

Tlač: Alfa print s.r.o., Robotnícka 1/D, 036 01 Martin

Vychádza v náklade 3700 ks v posledný deň mesiaca.

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek ďalšie rozmnožovanie textov, fotografií a grafiky je možné len s písomným súhlasom vydavateľa. Vydavateľ nie je zodpovedný za obsah a pravdivosť zverejnených inzerátov a za prípadné spôsobené škody. Uzávierka materiálov do čísla je do 15. dňa v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo príspevkov došlých po skončení uzávierky neuverejniť. Ostatné príspevky si v prípade potreby vyhradzuje právo skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Anonymné, hanlivé a politicky angažované príspevky nezverejňujeme.

Redakcia

Šéfredaktorka: Mgr. Klaudia Mikuš Kováčsová (kmk), email: tlacove@filakovo.sk

Zástupkyňa šéfredaktorky: Mgr. Andrea Illés Kósik (ika), email: andrea.illes.kosik@filakovo.sk

Redaktorka: Iveta Cíferová (ic), email: iveta.ciferova@filakovo.sk

Sadzba: Bc. Klaudia Mikuš Kováčsová, email: tlacove@filakovo.sk

Preklady: Mgr. Silvia Dubovská (sd), Mgr. Monika Nagyvová (mn), Mgr. Lucia Deák Szóke (dszl), Denisa Pócsaová (dp)

Redakčná rada: Bc. Klaudia Mikuš Kováčsová (predsedníčka), Mgr. Andrea Illés Kósik, Iveta Cíferová, Ing. László Kerekes, Margita Oroszová, Emese Szvorák, Vladimír Cirbus